

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Головного управління
Держпродспоживслужби
в Тернопільській області
від 14.11.2025 № 445 – од

ПОЛОЖЕННЯ

про Управління державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства Головного управління Держпродспоживслужби в Тернопільській області

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Управління державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства (далі - Управління) є самостійним структурним підрозділом Головного управління Держпродспоживслужби в Тернопільській області (далі – Головне управління), діяльність якого спрямовується і координується першим заступником начальника Головного управління через начальника Управління, який реалізовує державну політику у сфері санітарного законодавства, санітарного та епідемічного благополуччя населення (крім виконання функцій з реалізації державної політики у сфері епідеміологічного нагляду (спостереження) та у сфері гігієни праці та функцій із здійснення дозиметричного контролю робочих місць і доз опромінення працівників), попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення, в межах сфери своєї відповідальності.

1.2. Управління у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, дорученнями Прем'єр-міністра України, наказами міністерств, наказами Держпродспоживслужби, дорученнями Голови Держпродспоживслужби та його заступників, актами місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, наказами Головного управління, дорученнями, розпорядженнями начальника Головного управління, а також цим Положенням, Положенням про Головне управління та іншими нормативно-правовими актами.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ УПРАВЛІННЯ

Управління, відповідно до покладених на нього завдань у сфері державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства:

2.1. Реалізує державну політику у сфері санітарного законодавства, санітарного та епідемічного благополуччя населення (крім виконання функцій з

реалізації державної політики у сфері епідеміологічного нагляду (спостереження) та у сфері гігієни праці та функцій із здійснення її дозиметричного контролю робочих місць і доз опромінення працівників), попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення.

2.2. Здійснює державний санітарно-епідеміологічний нагляд (контроль) за:

2.2.1. Дотриманням санітарного законодавства.

2.2.2. Біологічними продуктами, патологічним матеріалом.

2.2.3. Додержанням підприємствами, установами, організаціями всіх форм власності та громадянами державних санітарних норм і правил, гігієнічних нормативів і регламентів безпечного виробництва, транспортування, зберігання, застосування пестицидів і агрохімікатів, за вмістом залишкової кількості пестицидів і агрохімікатів в імпортованих лікарських травах, водних об'єктах, воді, що використовується для господарського водопостачання, купання, спортивних занять, організованого відпочинку та з лікувальною метою, лікувальних грязях, ґрунтах, на землях населених пунктів, оздоровчого та рекреаційного призначення.

2.2.4. Дотриманням показників вмісту шкідливих для здоров'я людини речовин та інгредієнтів у тютюнових виробах, які реалізуються на території області та проводить моніторинг ефективності вжитих заходів з попередження і зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення.

2.3. Забезпечує та здійснює проведення профілактичних і протиепідемічних заходів щодо охорони, в межах компетенції території України від проникнення хвороб людей, здійснює державний санітарно-епідеміологічний контроль товарів, що переміщуються через митний кордон України.

2.4. Здійснює санітарні заходи щодо охорони території України шляхом проведення державного санітарно-епідеміологічного нагляду (контролю) за дотриманням санітарного законодавства, медико-санітарного контролю (огляду) з метою запобігання в'їзду на територію України транспортних засобів, ввезення вантажів, товарів та інших предметів, у тому числі лікарських засобів, біологічних, хімічних і радіоактивних речовин, а також матеріалів і відходів, що можуть створювати небезпеку для життя і здоров'я населення (крім заходів, пов'язаних із здійсненням медико-санітарного спостереження (епідеміологічного нагляду (спостереження)), та крім виконання функцій із здійснення дозиметричного контролю робочих місць і доз опромінення працівників).

2.5. Здійснює передбачені законодавством заходи для припинення порушення санітарного законодавства.

2.6. Здійснює, в межах компетенції, контроль за факторами середовища життєдіяльності людини, що мають шкідливий вплив на здоров'я населення.

2.7. Організовує проведення відповідних досліджень (випробувань) для цілей державного контролю.

2.8. Подає в установленому порядку пропозиції щодо обмеження або заборони в'їзду на територію України її громадян, іноземців та осіб без

громадянства, експорту, імпорту, транзиту вантажів і товарів з держав або регіонів у зв'язку з неблагополучною епідемічною ситуацією на їх території.

2.9. Здійснює, у межах компетенції, контроль за усуненням причин і умов виникнення та поширення інфекційних, масових неінфекційних захворювань, отруєнь та радіаційних уражень людей.

2.10. Розробляє та здійснює санітарні заходи, що стосуються обмеженого (визначеного) кола осіб чи випадків, передбачених законодавством, зокрема щодо обмеження, заборони, тимчасового припинення діяльності, вживання відповідно до закону, інших заходів реагування, у тому числі обмеження або заборони ввезення (пересилання) на митну територію України, перевезення через митну територію України (транзит) біологічних продуктів, патологічного матеріалу.

2.11. Бере участь у реалізації науково-технічної, технологічної та інноваційної політики, впровадженні у виробництво науково-технічних досягнень та передового досвіду з питань профілактики захворювань людини, а також факторів середовища життєдіяльності людини, реалізації державної політики в інших визначених сферах.

2.12. Бере участь у розробленні санітарних, протиепідемічних (профілактичних) заходів, вимог щодо окремих показників якості харчових продуктів, технічних регламентів та стандартів.

2.13. Бере участь у визначенні факторів, що можуть мати шкідливий вплив на здоров'я людини, у проведенні оцінки ризику та встановленні ступеня створюваного ними ризику.

2.14. Бере участь у проведенні санітарно-епідеміологічних розслідувань, спрямованих на виявлення причин та умов, що призводять до виникнення і поширення інфекційних хвороб, у тому числі через харчові продукти, групових та індивідуальних харчових отруєнь, масових неінфекційних захворювань (отруєнь) та радіаційних уражень, випадків порушення норм радіаційної безпеки, санітарних правил роботи з радіоактивними речовинами, іншими джерелами іонізуючих випромінювань, та вживає заходів щодо їх усунення відповідно до законодавства.

2.15. Здійснює відповідно до законодавства моніторинг причин і кількості звернень фізичних та юридичних осіб щодо дотримання санітарного законодавства та випадків заподіяння шкоди здоров'ю людей внаслідок споживання продукції (користування нею) та впливу небезпечних факторів середовища життєдіяльності людини.

2.16. Бере участь та проводить заходи, спрямовані на підвищення рівня гігієнічних знань працівників, в тому числі, тих які підлягають обов'язковим медичним оглядам, а також тих, які зазнають у виробництві, сфері послуг, інших галузях ризику дії небезпечних факторів.

3.ФУНКЦІЇ УПРАВЛІННЯ.

Управління відповідно до покладених на нього завдань:

3.1. Надає адміністративні послуги відповідно до закону.

3.2. Вживає у межах повноважень, передбачених законом, заходів щодо усунення порушень вимог закону і притягнення винних у таких порушеннях осіб до відповідальності згідно із законом.

3.3. Застосовує фінансові санкції до суб'єктів господарювання за порушення законодавства.

3.4. У межах повноважень, передбачених законом, складає протоколи та розглядає справи про порушення законодавства у відповідній сфері.

3.5. Організовує проведення в лабораторіях досліджень (випробувань) для цілей державного контролю.

3.6. Передає правоохоронним органам акти перевірок та інші матеріали з питань, що належать до його компетенції.

3.7. Подає в установленому порядку пропозиції щодо вдосконалення форм державної статистичної звітності.

3.8. Розробляє, виконує та/або організовує виконання загальнодержавних програм та/або планів у галузі небезпечних факторів, показників безпечності, окремих показників якості харчових продуктів у визначених сферах.

3.9. Бере участь у реалізації науково-технічної, технологічної та інноваційної політики, впровадженні у виробництво науково-технічних досягнень та передового досвіду у визначених сферах.

3.10. Надає пропозиції щодо формування державного замовлення на підготовку кадрів у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення.

3.11. Готує пропозиції щодо вдосконалення законодавства з питань, що належать до його компетенції.

3.12. Організовує проведення науково-дослідної роботи у визначених сферах.

3.13. Здійснює інші повноваження, визначені законами України.

4. УПРАВЛІННЯ З МЕТОЮ ОРГАНІЗАЦІЇ СВОЄЇ ДІЯЛЬНОСТІ:

4.1. Веде та користується реєстрами (базами даних) відповідно до закону.

4.2. Забезпечує відкритий та безоплатний доступ до реєстрів, ведення яких відповідно до законодавства покладено на Держпродспоживслужбу.

4.3. Забезпечує в межах своїх повноважень реалізацію державної політики стосовно захисту інформації з обмеженим доступом.

4.4. Забезпечує ефективне, результативне і цільове використання бюджетних коштів.

4.5. Здійснює розгляд звернень громадян з питань, що належать до його компетенції.

4.6. Готує пропозиції щодо заохочення та нагородження державними нагородами працівників Управління, структурних підрозділів районних та міського управлінь Головного управління.

4.6. Забезпечує доступ до публічної інформації, що перебуває у його володінні.

4.7. Узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його повноважень, готує пропозиції щодо його вдосконалення та подає їх на розгляд Держпродспоживслужбі.

5. ПРАВА УПРАВЛІННЯ

Управління має право:

5.1. Залучати до виконання окремих робіт, участі у вивченні окремих питань учених і фахівців (за їх згодою), спеціалістів органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій (за погодженням з їх керівниками), представників інститутів громадянського суспільства (за їх згодою).

5.2. Одержувати в установленому законодавством порядку інформацію, документи і матеріали від державних органів та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій усіх форм власності та їх посадових осіб.

5.3. Користуватися інформаційними базами даних державних органів, державною системою урядового зв'язку та іншими технічними засобами.

5.4. Організовувати відбір зразків харчових продуктів, об'єктів навколишнього середовища, біологічних продуктів, інших об'єктів державного санітарно-епідеміологічного контролю та нагляду, а також відповідно до компетенції інших об'єктів регулювання.

5.5. Здійснювати заходи державного нагляду (контролю) відповідно до закону.

5.6. Вимагати відповідно до закону від суб'єктів господарювання усунення виявлених порушень.

5.7. Вживати у межах повноважень, передбачених законом, заходів щодо усунення порушень вимог закону і притягнення винних у таких порушеннях осіб до відповідальності згідно із законом.

5.8. Залучати в установленому порядку незалежних експертів і спеціалізовані організації для проведення перевірок та підготовки висновків з питань, що належать до їх компетенції.

5.9. Фіксувати процес здійснення планового (позапланового) заходу чи кожен окрему дію за допомогою засобів аудіо- та відеотехніки.

5.10. Вимагати припинення дій, що перешкоджають здійсненню державного санітарно-епідеміологічного нагляду.

5.11. Складати в установлених законом випадках протоколи про адміністративні правопорушення у сфері санітарного законодавства, розглядати відповідно до закону справи про адміністративні правопорушення і приймати за результатами розгляду рішення про накладення штрафів та застосування інших санкцій, передбачених законом.

5.12. Одержувати пояснення, довідки, документи, матеріали, відомості з питань, що виникають під час здійснення державного нагляду.

5.13. Брати в установленому порядку участь у роботі комісій.

5.14. Передавати правоохоронним органам акти перевірок та інші матеріали з питань, що належать до їх компетенції.

6. СТРУКТУРА ТА КЕРІВНИЦТВО УПРАВЛІННЯ

6.1. Управління очолює начальник, який призначається на посаду, за погодженням з Головою Держпродспоживслужби, начальником Головного управління та звільняється ним з посади, з дотриманням вимог Закону України «Про державну службу» та Кодексу законів про працю України.

6.2. На посаду начальника Управління призначається особа, яка має досвід роботи на посадах державної служби категорій «Б», «В» або має досвід роботи в органах місцевого самоврядування або на керівних посадах підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності не менше двох років та має повну вищу медичну освіту за освітнім ступенем спеціаліста, магістра за спеціальністю «Гігієна, санітарія, епідеміологія» або «Медико-профілактична справа», проходження інтернатури за спеціальністю «Загальна гігієна», «Епідеміологія», «Організація і управління охороною здоров'я», вільно володіє державною мовою.

6.3. На період відсутності начальника Управління (відпустка, відрядження, хвороба та інше) його обов'язки покладаються на одного із начальників Відділів Управління у встановленому порядку, з набуттям відповідних прав і відповідальності за виконання покладених на нього обов'язків.

6.4. У своїй роботі начальник Управління підпорядковується та підзвітний начальнику Головного управління.

6.5. До складу Управління входять два відділи: відділ безпеки середовища життєдіяльності та відділ санітарно-епідеміологічного нагляду та організації розслідування спалахів.

6.6. Працівники Управління призначаються начальником Головного управління та звільняються ним з посади з дотриманням вимог Закону України «Про державну службу» та Кодексу законів про працю України.

6.7. Начальник та працівники Управління, на яких покладено виконання функцій нагляду є, за посадами, державними інспекторами у сфері санітарного законодавства.

6.8. Начальник Управління:

6.8.1. Здійснює керівництво діяльністю Управління, несе персональну відповідальність за організацію та результати його діяльності;

6.8.2. Організовує та забезпечує виконання Управлінням Конституції та законів України, указів Президента України та постанов Верховної Ради України, прийнятих відповідно до Конституції та законів України, актів Кабінету Міністрів України, доручень Прем'єр-міністра України, наказів міністерств, наказів Держпродспоживслужби, доручень Голови Держпродспоживслужби та його заступників, актів місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, наказів Головного управління, доручень начальника Головного управління.

6.8.3. Вносить начальнику Головного управління пропозиції щодо пріоритетів роботи Управління та шляхів виконання покладених на нього завдань, подає на затвердження плани роботи Управління (річні, піврічні).

6.8.4. Звітує перед начальником Головного управління щодо виконання покладених на Управління завдань та планів роботи.

6.8.5. Бере участь у підборі кадрів до Управління та структурних підрозділів районних управлінь за напрямком діяльності.

6.8.6. Бере участь в організації роботи з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників.

6.8.7. Поручує перед начальником Головного управління питання щодо заохочення та притягнення до відповідальності працівників Управління.

6.8.8. Розподіляє обов'язки між начальниками відділів Управління.

6.8.9. Бере участь у розробці положень про Управління та його відділи та посадових інструкцій працівників Управління.

6.8.10. Керівник самостійного структурного підрозділу Головного управління, на якого покладено здійснення повноважень Держпродспоживслужби у сфері санітарного законодавства, санітарного та епідемічного благополуччя населення, забезпечує виконання функцій щодо затвердження та підписання передбачених законодавством документів, повноваження щодо затвердження та підписання яких належить до компетенції головного державного санітарного лікаря Тернопільської області (крім виконання функцій з реалізації державної політики у сфері епідеміологічного нагляду (спостереження) та сфері гігієни праці і функцій із здійснення дозиметричного контролю робочих місць і доз опромінення працівників), у межах повноважень Головного управління.

6.8.11. Здійснює інші повноваження відповідно до законодавства.

7. ВЗАЄМОДІЯ З ІНШИМИ СТРУКТУРНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ

7.1. Управління під час виконання покладених на нього завдань на території Тернопільської області взаємодіє з місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування, а також підприємствами, установами, організаціями.

7.2. Управління здійснює свої повноваження як безпосередньо, так і через міське та районні управління Держпродспоживслужби, а також здійснює контроль за їх діяльністю.

**Начальник Управління
державного нагляду за дотриманням
санітарного законодавства**

Нінель ЦЯПА